

**KODIN JA OPPIMISEN
YHTEISTYÖMALLI
(varhaiskasvatus,
perusopetus ja toinen aste)
Vantaan kaupunki**

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.
(Varhaiskasvatuslaki 2018; 1 luku 3§)

Perusopetuslain mukaan opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Yhteistyö edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Huoltajien osallisuus sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta.
(Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, s. 35)

Nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintoja järjestettäessä koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Huoltajille on annettava riittävän usein tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä. Koulutuksen järjestäjän tulee määräjain selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta.
(Lukiolaki luku 5, 31§)

Koulutusta järjestettäessä tulee olla yhteistyössä alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden huoltajien kanssa
(Laki ammatillisesta koulutuksesta luku 13, 124 §)

**Päiväkotia/koulua
/oppilaitosta**

184

**Joissa
lapsia/nuoria**

45 000

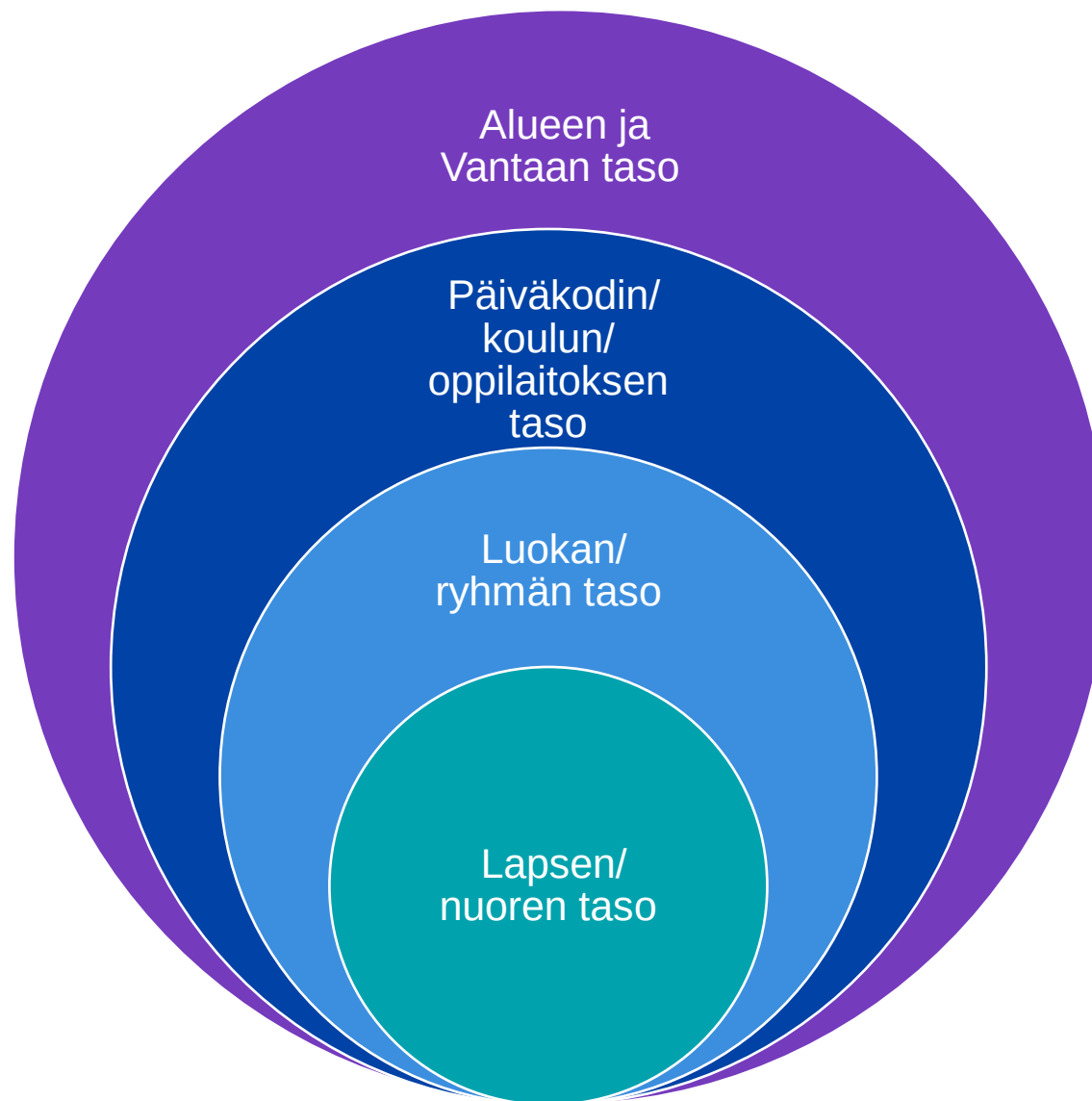

Heillä huoltajia

68 000

**..joista 10 ruotsinkielistä
yksikköä, 980 ruotsinkielistä
lasta/nuorta ja 1 000
ruotsinkielistä huoltajaa**

Yhteistyön tasot

Yhteistyö oppimisen polulla

Yhteistyötä huoltajien kanssa kaikissa vaiheissa:

- Arjen vuorovaikutus
- Vanhempaintilaisuudet
- Vanhempainyhdistystoiminta ja tapahtumat
- Osallistuminen ja vaikuttaminen

Yhteistyö siirtymissä:

Varhaiskasvatus

- Aloituskeskustelu ja tutustumiskäynti

Esiopetus

- Koulutulokkaiden vanhempaintilaisuudet
- Kolmikantakeskustelu

Alakoulu

- Iltapäiväkerhojen vanhempaintilaisuudet

Yläkoulu

- 9. lk vanhempaintilaisuus 2. asteelle siirtyville

Toinen aste

- Tilaisuus aloittavien opiskelijoiden huoltajille
- Nuori enemmän itse vastuussa

Lapsen/nuoren taso

- Arjen yhteistyötä tehdään toisiamme arvostaen ja kunnioittaen.

Varhaiskasvatus:

- Teemme yhteistyötä lapsen huoltajien ja keskeisten lapsen kanssa toimivien tahojen kanssa, jotta voimme mahdollisimman kokonaisvaltaisesti toteuttaa lapsen hyvää varhaiskasvatusta.
- Varmistamme yhdessä lapsen huoltajien kanssa, että lapsen päivässä on riittävästi hyvinvointia tukevia asioita, kuten läheisyyttä, läsnäoloa, leikkiä ja liikuntaa.
- Kohtaamme lapsen huoltajat lämpimästi tuonti- ja hakutilanteissa sekä kerromme varhaiskasvatuspäivästä.

Perusopetus ja toinen aste:

- Käytämme vuorovaikutteiseen viestintään pääsääntöisesti sähköisiä järjestelmiä.
- Opettajat viestivät kodeille säännöllisesti oppilasta/opiskelijaa koskevista asioista, oppijan onnistumisista, edistymisestä sekä haasteista.
- Huoltajat ilmoittavat sähköisen järjestelmän kautta poissaoloista.
- Huoltajat ovat tarvittaessa yhteydessä koulun/oppilaitoksen henkilöstöön
- Vanhemmat oppilaat ja opiskelijat ottavat itse sähköisen viestintäjärjestelmän käyttöönsä ja ovat vahvemmin mukana kodin ja koulun/oppilaitoksen välisessä viestinnässä sekä hyödyntävät sitä opiskeluissaan.
- Huoltajat osallistuvat perusopetuksessa kerran lukuvuodessa käytäviin arviointikeskusteluihin ja tarvittaessa oppimisen tuen suunnitteluun.
- Oppijalla on oikeus opiskeluhuollolliseen tukeen, jolloin yhteistyötä tehdään usein moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa. Huoltajien osallistuminen sovitusti oman lapsensa mahdollisen monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan on tärkeää.

Luokan/ryhmän taso

- Lasten/nuorten hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta tuetaan tiiviillä kodin ja päiväkodin/koulun/oppilaitoksen vuorovaikutteisella yhteistyöllä.
- Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä kiusaamiseen ehkäisyssä ja puuttumisessa sekä kerrotaan luokan/ryhmän toimintamallit kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen ja mahdolliset turvallisemman tilan periaatteet.

Varhaiskasvatus:

- Tuemme lapsen uutta ryhmää ottamaan lapsen perheineen vastaan niin, että he kokisivat itsensä tervetulleiksi ja osaksi uutta yhteisöä.
- Tuemme lapsen positiivista ryhmään kuulumista ja kaverisuhteita yhdessä huoltajien kanssa. Näin rakennamme myös yhteisöllisyyttä ja ennaltaehkäisemme kiusaamista.
- Tiimi sopii yhteistyössä huoltajien kanssa, kuinka ryhmän tapahtumista viestitään. Sovitut viestintätavat kirjataan lapsiryhmän toimintasuunnitelmaan.

Perusopetus ja toinen aste:

- Opettajat viestivät kodeille säännöllisesti ja tarkoituksenmukaisesti luokan/ryhmän arjesta, ilmiöistä, oppimisen tavoitteista sekä käytössä olevista opetusmenetelmistä.
- Perusopetuksessa opettaja järjestää lukuvuosittain oppilaittensa huoltajille vanhempainilaisuuden joko osana koko koulun tilaisuutta tai omana tilaisuutena. Erityisesti koulun aloituksessa, kouluasteelta toiselle siirtyessä tai opettajan vaihtuessa ryhmän vanhempien kohtaaminen on tärkeää.
- 2. asteella vanhempainilaisuuksia järjestetään vuosittain.
- Perusopetuksessa huoltajia kannustetaan aktiiviseen toimintaan luokkavanhempana ja -toimikuntana.

Päiväkodin/koulun/ oppilaitoksen taso

- Päiväkodin/koulun/oppilaitoksen toimintamallit ja rakenteet lasten/nuorten oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseen viestitään selkeästi huoltajille.
- Huoltajille annetaan mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan kehittämiseen sekä korjaus- ja rakennusprosesseihin ja muissa muutoksissa.
- Huoltajille kerrotaan toimintamallit kiusaamiseen ehkäisyyn ja puuttumiseen sekä turvallisemman tilan periaatteet.

Varhaiskasvatus:

- Toimintayksiköt järjestävät huoltajatilaisuuksia syksyllä toimintakauden käynnistyttyä. Tämän lisäksi yksiköissä järjestetään tarpeen mukaan muita huoltajatilaisuuksia ja yhteisiä juhlia. Huoltajatilaisuuksien sisällöistä viestitään jälkikäteen myös niille huoltajille, jotka eivät ole päässeet paikalle.

Päiväkodin/koulun/ oppilaitoksen taso

Perusopetus ja toinen aste:

- Peruskoulut tekevät lukuvuosittain yhteistyössä vanhempainyhdistyksen tai vanhempainedustuksen kanssa suunnitelman kodin ja koulun yhteistyöstä. Suunnitelma kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja sen toteutumista arvioidaan yhdessä lukuvuoden päätteeksi.
- Perusopetuksessa huoltajille järjestetään säännöllisesti vanhempaintilaisuuksia joko lähi- tai etätapaamisina. Tilaisuuksissa huomioidaan vanhempien ja oppijoiden osallisuus, dialogisuus sekä monikielisyys.
- 2. asteella järjestetään aloittavien opiskelijoiden huoltajille tilaisuus. Lisäksi järjestetään teemavanhempainiltoja tarpeen mukaan.
- Koulut ja oppilaitokset voivat järjestää lukuvuoden aikana erillisen kodin ja koulun yhteistyöpäivän tai muita tapahtumia. Vanhemmat osallistuvat päivän suunnitteluun.
- Vanhemmilla on mahdollisuus valita edustus koulun/oppilaitoksen sisäilmaryhmään, jos sellainen on perustettu.
- Vanhempainyhdistystoimintaa tuetaan. Vanhempainyhdistys voi antaa lausuntoja sekä tehdä aloitteita rehtorille.

Alueen ja Vantaan taso

- Viestitään selko- ja monikielisesti ajankohtaisista koulutukseen liittyvistä asioista ja osallistumismahdollisuuksista. Palveluverkon muutoksista järjestetään asukastilaisuus/kysely.
- Huoltajat vaikuttavat Vanvaryn kautta: Kasvatuksen ja oppimisen johdon ja Vanvaryn tapaamiset 2 kertaa vuodessa, Vanvaryn edustus kutsutaan työryhmiin tarpeen/aiheen mukaan, lausuntojen antaminen.
- Huoltajat voivat vaikuttaa myös palautekanavan sekä luottamuselinten kautta ja tehdä aloitteita.
- Perusopetuksessa järjestetään alueellinen vanhempainilta vuosittain joko lähi- tai etätapaamisena. Toiveita illan aiheeksi kysytään huoltajilta. Tilaisuuksissa huomioidaan vanhempien ja oppijoiden osallisuus, dialogisuus sekä monikielisyys. Vastuujärjestäjä aluepäälliköt.

Yhteistyömallin toteutumista seurataan Kasvatuksen ja oppimisen johdon ja Vanvaryn yhteisissä tapaamisissa.

Kommunnivå

- Hem och skola-föreningarna ordnar gemensamma träffar tillsammans med representanter från läroanstalterna som när- eller distansträffar minst en gång per år och enligt behov. Vårdnadshavarna medverkar i att besluta om temat för träffen.
- Staden skickar lättläst information på flera språk om aktuella ärenden inom utbildning och om delaktighetsmöjligheter. Dessutom skickas enkäter om förändringar i servicenätet och det ordnas invånartillfällen enligt behov.
- Påverkan genom Hem och skola: I Hem och skolas sammanträden deltar alltid en representant från läroanstalten/enheten.
- Vid behov kan svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande ta upp ärenden som Hem och skola önskar att behandlas på stadsnivå.
- Sektionens ordförande, direktören för svenskspråkiga servicen och ordföranden för alla Hem och skola föreningar i Vanda träffas minst en gång per år.
- Den finskspråkiga vårdnadshavarföreningen Vanvary träffar ledningen för fostran och lärande 2 gånger per år. Genomförandet av samarbetsmodellen följs upp under dessa träffar.

Selko- ja monikielinen viestintä koulun nettisivuilla ja Wilmassa.

Huoltajat kokee, että lapsen arjesta ei saa tarpeeksi tietoa. Suuri ero päiväkodista.

Aihetoiveita vanhempainiltaan kysytään etukäteen vanhemmilta ja oppilailta/opiskelijoilta. Järjestetään myös omankielisiä vanhempainiltoja, tietoa koulun käytänteistä ja harrastuksista, opastusta Wilman käyttöön...

Yhteiset peli-illat, liikuntakisat, retket

Lastenhoito tai lapsille oma ohjelma vanhempainillan aikaan

Mitä enemmän vanhemmat ovat mukana koulun toiminnassa, sitä enemmän näkevät mitä siellä tapahtuu ja on mahdollisuus vaikuttaa.

Selkeä toimintamalli tarvitaan, miten lapsen tulee toimia, jos hän joutuu kiusaamisen kohteeksi tai miten voi auttaa/toimia, jos lapsi/nuori näkee kiusaamista.

Oppilasedustus välillä mukaan vanhempainyhdistyksen kokouksiin, vanhempainyhdistys esittäytyy myös oppilaskunnalle

Vanhemmat esittelemään ammattejaan, isovanhemmat kouluvaareiksi- ja mummoiksi

Jokaisen koulun nettisivuille myös yhteistä tietoa maahan muuttaneille

Toiminnallisuus luo yhteisöllisyyttä

Avoimet tapahtumat koululla, pääsee tutustumaan tiloihin ja toimintaa. Yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa (poliisi, seurakunta ym)

*Monikieliset videot (Youtube):
[Koulunkäynti on kodin ja koulun välistä yhteistyötä](#)
[Neljä faktaa suomalaisesta peruskoulusta](#)*

Mallin valmistelussa kerättiin huoltajien ja koulussa työskentelevien ajatuksia World cafe -keskustelutilaisuudessa. Lisäksi oppilas- ja opiskelijakunnille sekä Kasvatuksen ja oppimisen henkilöstölle suunnatuissa kyselyissä toivottiin ideoita kodin ja koulun yhteistyön kehittämiseen ja siihen osallistumiseen. Lainaukset keskustelusta ja kyselyvastauksista. Mallin luonnosta sai kommentoida OsallistuvaVantaa.fi kautta. Valmistelussa on huomioitu myös useampia huoltajakyselyiltä.